

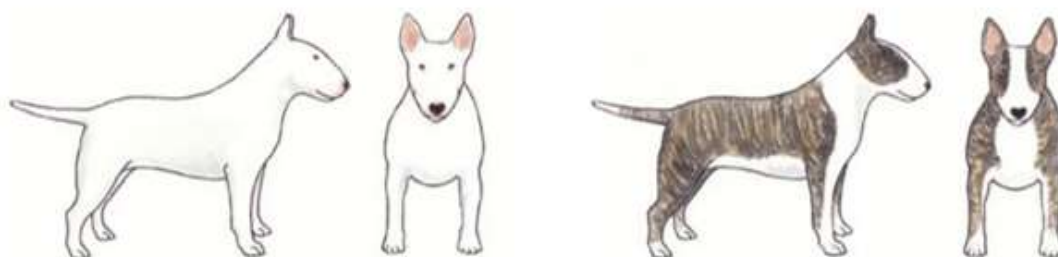
Odkrýváme komnatu s barvami bulíků 1. část

Nikdy jsem se pořádně nezajímala o barevnost bulíků. Bud' se mi líbil, nebo ne... Ale po uchovnění naší Evinky, jsme byli z barev v jejím vrhu dost překvapení. Začala jsem pátrat, až jsem narazila na super zpracování barev u australského klubu. Velice jim tímto děkuji za možnost překladu. Nejsem genetik a ani rodilý mluvčí, tak snad jsem se alespoň trochu přiblížila významovému překladu.

[Originál můžete přečíst zde.](#)

Plemeno bulteriér má ve standardu omezený počet barev

Všichni „bulíci“ spadají do jedné ze dvou skupin. Ikonou je z historie „bílý bulteriér“ (White Bull Terrier) ten je buď celobílý nebo může nosit barevné znaky. Do druhé skupiny můžeme zařadit „barevného bulteriéra“ (Coloured Bull Terrier), u kterého se mohou objevovat bílé znaky, ale vždy by dle standardu měla převažovat barva.

Barvy jsou tyto:

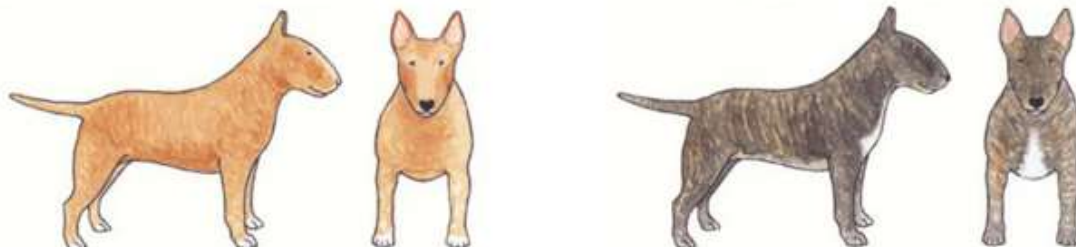
- Žíhaná (Brindle)
- Červená (Red)
- Černá s pálením (Black & Tan)
- Černá s žíháním (Black Brindle)

Abychom pochopili, jak funguje genetika barev u bulteriéra, je třeba si zapamatovat, že zde figurují 3 sady genů, které zjednodušeně způsobují tyto odchylky barev.

1. Základní červený gen (znám jako Agouti)

Tento gen způsobuje 2 štěpení

- **Červenou barvu „Red Base Coat“** (jedná se o základní barvu, tato barva též „prosvítá“ pod tmavým žíháním). Červená barva má různou sytost od opravdu tmavé sytě červené až po plavou světle červenou.

- **Černou s červenou barvou „Black on Red Base Coat“** (jedná se o černou masku na červeném podkladu. Můžeme se s ním setkat u barev černá s pálením/trikolór a nebo u černých jedinců s žíháním, kde červená barva prosvítá v žíhání) V těchto případech je vždy „základní“ barvou červená. Ta je vidět pouze v obličejové části, na hrudi, pod ocasem a na končetinách, zbytek těla je černý. Rozsah červeného zbarvení je individuální a unikátní u každého jedince.

2. Žíhaný "vzor" genu „Brindle Patterning gene“ (znám jako K – Lokus)

- **Bez žíhaných znaků** „No Brindle Pattern“ – můžeme se s nimi setkat u červené barvy, černé s pálením a trikolórní barvy

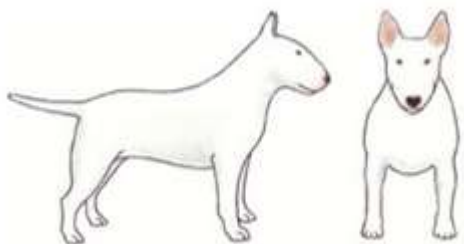
- **S žíhanými znaky** „Brindle Pattern“ – s tímto genem se můžeme setkat u žíhané barvy a černé s žíháním. Rozsah žíhání je individuální a unikátní u každého jedince.

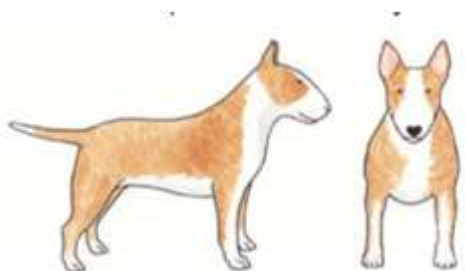
3. Bílý „maskovací“ gen „White Masking gene“ (známý jako S – Lokus)

Tyto geny řídí množství bílého zbarvení u barevných jedinců. V podstatě „maskují“ barvu jedince. Toho pak označujeme jako „Bílého Bulteriéra“.

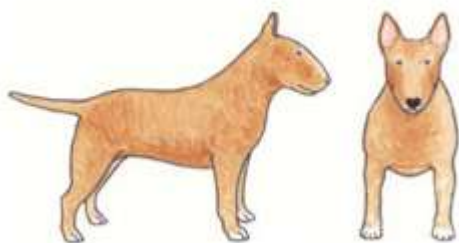
Je velice důležité mít na paměti, že „**Bílý Bulteriér**“ má vždy barevný základ (Červený nebo Černý s červeným základem a s žíhanými znaky či bez žíhaných znaků) jako kterýkoliv barevný bulteriér. Bílá barva jednoduše překryje barvu a zamezí, aby se „ta skutečná zobrazila“.

Bílá barva nemusí pokrývat celé tělo. Může zakrývat hlavu, krk, spodní část krku a hrud', hrudník, břicho čili spodní část těla, nohy a špičku ocasu. Výsledkem je „**Barevný**“ bulteriér s bílými znaky (na krku tvoří překřížením „límeček“).

Barevný jedinec bez bílých znaků nebo s omezeným množstvím bílých znaků a bez znaků na zádi se označuje jako „**Solid**“.

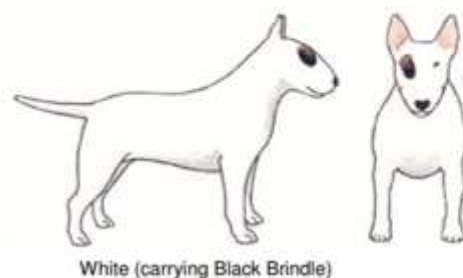
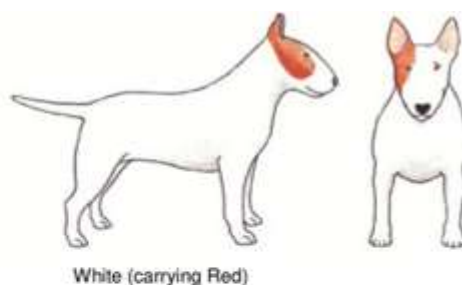
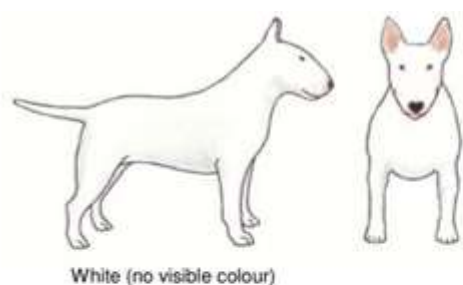

U bulteriérů je ještě **čtvrtý gen**, který není až tak významný (**MC1R gen**). Ten je zodpovědný za tmavou obličejovou masku (tmavé znaky v obličejí) označovaný jako „**SMUT**“ znak. Do roku 2007 se věřilo, že tento gen mohou mít pouze „červení“ jedinci. Nyní již víme, že všichni barevní jedinci mohou mít „**SMUT**“ gen, ovšem pouze u červených jedinců je tato maska díky kontrastu zřetelná. U ostatních barev a bílého zbarvení je tato maska skryta.

Genetická spojení produkují následující barevné kombinace:

Bílá (White)

Tito jedinci vypadají jako čistě bílí, ale mají na sobě i nepatrné barevné znaky a to převážně na hlavě – v okolí uší a očí. Nesou tudíž „barvu“, kterou předávají potomkům (i u nich může bílá zcela přebít barvu a narodí se čistě bílí jedinci, kteří skutečnou genetickou barvu mají překrytou právě bílou barvou). Pouze velice pečlivé prozkoumání chloupků okolo uší a očí může odhalit konkrétní barvu, kterou jedinec nese). Na následujících obrázcích jsou jedinci: zleva – Bílý (bez viditelné barvy) „White (no visible colour)“, Bílý (nesoucí červenou) „White (carrying Red)“, Bílý (nesoucí žihání) White (carrying Brindle)“, Bílý (nesoucí černou s pálením) „White (carrying Black & tan)“, Bílý (nesoucí černou s žiháním) „White (carrying Black Brindle)“

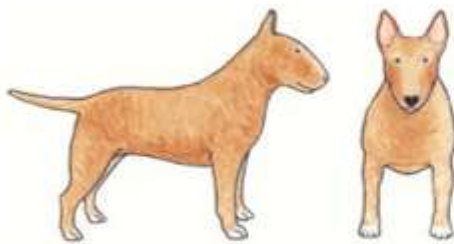
Červená (Red)

Tato barva se vyskytuje v několika odstínech od světlé (plavé) až po sytě tmavě červenou. „FAWN“ (zlatá/plavá) – světlá až krémová červená je způsobena stejným genem, s tím, že světlost je daná aberativním zředováním genu (není upřednostňována).

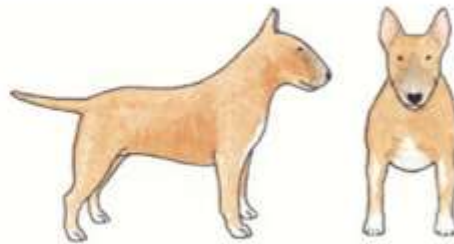
Existují různé varianty červeného zbarvení:

- **Červený solid** „Red Solid“ – převažuje sytě červená, nejsou zřetelné žádné bílé znaky, mohou se objevit malé bílé znaky pouze na nose, na hrudníku nebo na prstech.
- **Červený s bílými znaky** „Red & White“ – převažuje sytě červená, bílé znaky jsou zřetelné na nose, krku, hrudi, v podbřišku, spodní části nohou, na prstech a na špičce ocasu.
- **Červený smut** „Red Smut“ – červená barva s viditelnou tmavou maskou obličeje a tmavým koncem ocasu
- **Jasně červený** „Clear Red“ – červený jedinec, který nemá zřetelnou tmavou masku v obličeji ani na ocase.

Na obrázcích níže můžete vidět: zleva – jasný červený solid „Clear Red Solid“, červený smut solid „Red Solid Smut“, jasný červený s bílými znaky „Clear Red & White“ a červený smut s bílými znaky „Red & White Smut“

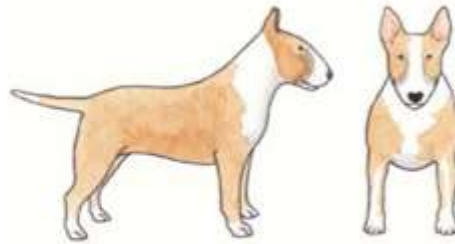
Clear Red Solid

Red Solid Smut

Clear Red & White

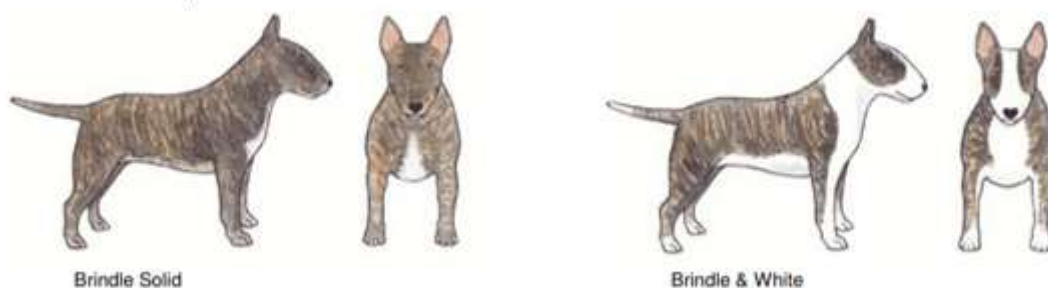

Red & White Smut

Žíhaná (Brindle)

Toto zbarvení se vyznačuje pruhy (vedoucími svisle) překrývající velice variabilně (červenou/fawn barvu z níž následně vytváří širokou škálou barev – zlaté žíhání, stříbrné žíhání, červené od světlé po tmavé žíhání. Zde jsou dvě varianty

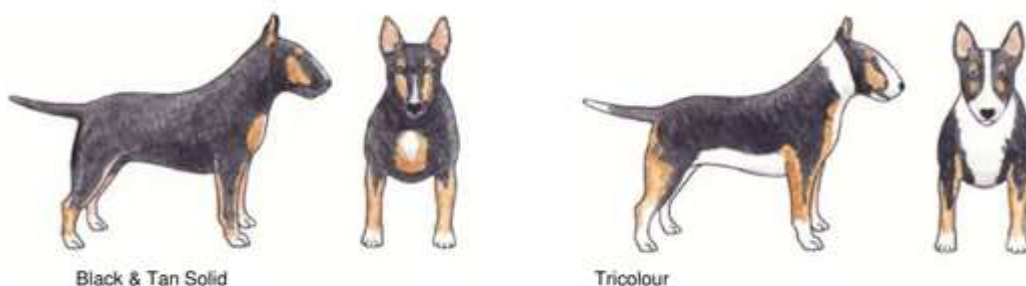
- **Žíhaný solid** „Brindle Solid“ – syté žíhání, nejsou zřetelné žádné bílé znaky, mohou být drobné bílé znaky pouze na nose, na hrudníku nebo na prstech.
- **Žíhaný s bílými znaky** „Brindle & White“ – převažuje syté žíhání, bílé znaky jsou zřetelné na nose, krku, hrudi, v podbřišku, spodní části nohou, na prstech a na špičce ocasu.

Černá s pálením a Trikolór (Black and Tan/Tricolour)

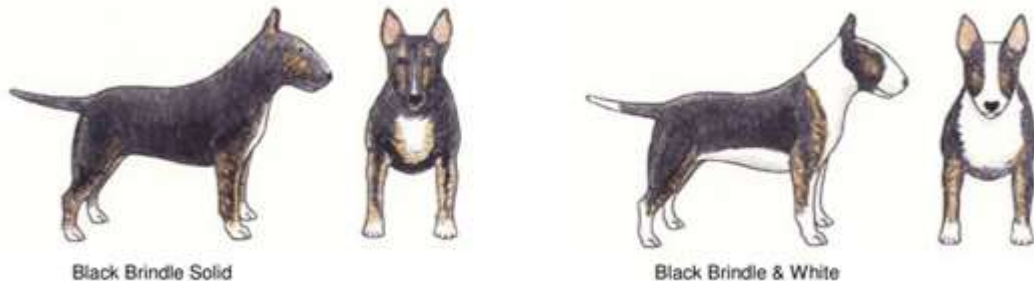
Toto zbarvení se vyznačuje černou maskou s prosvítající červenou v oblasti obočí, na tvářích, na ramenou, na hrudníku a na spodní části nohou a na zadku. Pokud prosvítá lehký bílý znak – hovoříme o „černé s pálením solid“ (Black & Tan Solid). Pokud je bílý znak v oblasti krku (límce) v oblasti obličeje, v oblasti břicha a na konci ocasu – hovoříme o barvě „Trikolór“ (Tricolour). Na následujících obrázcích jsou jedinci: zleva – Černý s pálením solid „Black & Tan Solid“, a trikolór „Tricolour“.

V tomto pojmenování barev se s článkem rozchází český KABT, který černou s pálením nazývá jako trikolor a trikolor jako trikolor s bílými znaky. Viz [vzorník barev](#) (pozn. redakce).

Černá s žiháním (*Black Brindle*)

Toto zbarvení se vyznačuje černou srstí s žiháním v oblasti obočí, tváří, ramenou, hrudníku, spodní části nohou a zadku. Sytost a barva žihání je velice variabilní. V případě, že jsou bílé znaky minimální, hovoříme o jedinci „**černém s žiháním solid**“ (Black Brindle Solid). Pokud je bílý znak v oblasti krku (límce) v oblasti obličeje, v oblasti břicha a na konci ocasu – hovoříme o barvě „**černý s žiháním a bílými znaky**“ (Black Brindle & White). Na následujících obrázcích jsou jedinci: zleva – černý s žiháním solid „Black Brindle Solid“, a černý s žiháním s bílými znaky „Black Brindle & White“.

Obecná pravidla vyjadřující barvy u bulteriérů

- Jsou zde pouze 3 geny způsobující variabilitu zbarvení u bulteriéra
- Tyto geny ovlivňují
  - Rozsah bílé barvy
  - Základní barvu
  - Žíhané zbarvení
- Výsledná variabilita je bulteriér barvy:
  - **Bílý** (White)
  - **Žíhaný solid** (Brindle Solid)
  - **Žíhaný s bílými znaky** (Brindle & White)
  - **Červený solid** (Red Solid)
  - **Červený s bílými znaky** (Red & White)
  - **Černý s pálením solid** (Black & Tan Solid)
  - **Trikolor** (Tricolour)
  - **Černý s žiháním solid** (Black Brindle Solid)
  - **Černý s žiháním a bílými znaky** (Black Brindle & White)

Vzorník barev dle KABT (pozn. redakce).

Dědičnost barvy

Jaké barvy mohou produkovat jedinci? Podívejme se nejprve na každý gen jednotlivě.

Dědičnost bílé „masky“

Každý bulteriér má jednu ze tří možností, pokud hovoříme o bílé masce.

- **Bílá** (celoplošná bílá s nebo bez barevných znaků)
- **Barevná s bílými znaky** (převažuje barva, bílá se vyskytuje oblasti krku (límce) v oblasti obličeje, v oblasti břicha a na konci ocasu)
- **Barevná solid** (celo-barevný jedinec s minimem bílých znaků v oblasti hlavy, hrudníku nebo nohou)

↓♂ ♀ →	Bílá (White)	Barevná s bílými znaky (Coloured & White)	Barevná solid (Solid Coloured)
Bílá (White)	100% Bílá	50% Bílá 50% Barevná s bílými znaky	100% Barevná s bílými znaky
Barevná s bílými znaky (Coloured & White)	50% Bílá 50% Barevná s bílými znaky	25% bílá 50% Barevná s bílými znaky 25% Barevná solid	50% Barevná s bílými znaky 50% Barevná solid
Barevná solid (Solid Coloured)	100% Barevná s bílými znaky	50% Barevná s bílými znaky 50% Barevná solid	100% Barevná solid

Dědičnost barevné srsti (Base Coat Colour)

Každý bulteriér bude vždy geneticky vybaven jednou ze tří možností základního zbarvení.

- „Pravá“ červená (barvu nesoucí jak červený, tak žíhaný jedinec, který nemá ani rodiče ani prarodiče černé s pálením, trikolór nebo černé s žíháním)
- Červená nesoucí černou s červenou (jedinci jsou červení nebo žíhaní, ale přenášejí gen produkující zbarvení černé na červené a stejně tak i červené. Rodiče nebo prarodiče tohoto jedince byli černí s pálením, trikolór nebo černí s pálením.
- Černá barva na červené (stejně tak jako jedinci černí s pálením, Trikolóri a černí s žíháním)

↓♂ ♀ →	„Pravá“ červená (True Red)	Červená nesoucí černou s červenou (Red carrying Black on Red)	Černá s červenou (Black on Red)
„Pravá“ červená (True Red)	100% červená	100% červené	100% červené
Červená nesoucí černou s červenou (Red carrying Black on Red)	100% červená	75% červená 25% Černá s červenou	50% červená 50% Černá s červenou
Černá s červenou (Black on Red)	100% červená	50% červená 50% Černá s červenou	100% Černá s červenou

Dědičnost žíhání (*Brindle Pattern*)

Pokud se jedná o žíhání, každý bulteriér je nosičem jedné ze tří možností tohoto genu.

- „Pravé“ žíhání „True Brindle „ (tento jedinec nese žíhání na červeném základu nebo na barvě černá s červenou, kdy červené zbarvení bylo přežiháno černou s žíháním. Tento pes má oba rodiče i prarodiče žíhané)
- **Žíhaný – nenesoucí žíhané znaky** „Brindle carrying No Brindle Pattern“ – (tento jedinec je žíhaný nebo černý s žíháním, avšak nemá žíhané rodiče ani prarodiče (tzn. předci jsou červení, černí s pálením a nebo trikolóři)
- **NE-žíhaný (Bez žíhání)** „No Brindle Pattern“ (jedinec je buď červený, černý s pálením nebo trikolór, nenesou žádný žíhaný vzor)

↓♂ ♀ →	„Pravé“ žíhání (<u>True Brindle</u>)	Žíhaný avšak nenesou žíhání (<u>Brindle carrying No Brindle Pattern</u>)	Bez žíhání (<u>No Brindle Pattern</u>)
„Pravé“ žíhání (<u>True Brindle</u>)	100% žíhání	100% žíhání	100% žíhání
Žíhaný avšak nenesou žíhání (<u>Brindle carrying No Brindle Pattern</u>)	100% žíhání	75% žíhání 25% bez žíhání	50% žíhání 50% bez žíhání
Bez žíhání (<u>No Brindle Pattern</u>)	100% žíhání	50% žíhání 50% bez žíhání	100% bez žíhání

V případě bílého a barevného spojení jedinců je možné vycházet z těchto tabulek (a předpovědět barevnost štěnat ve vrhu), avšak je třeba zdůraznit, že výše uvedené poměry vždy vycházejí z velkého počtu dat. V případě jednoho vrhu nelze tedy poměry brát jako stoprocentní, počet štěnat je v tomto ohledu příliš malý.

Obecná pravidla dědičnosti barev u bulteriérů

- Dva bílí rodiče vždy vyprodukují bílé potomky, tito potomci mohou nést barevné znaky v oblasti hlavy. Bílá barva bude vždy převažovat. Dva bílí rodiče nemohou vyprodukovat převážně barevné potomky.
- Bílý jedinec nedokáže nikdy vyprodukovat Barevného solid potomka – může vyprodukovat pouze barevné jedince s bílými znaky nebo bílé jedince.
- Barevný solid nikdy nevyprodukuje čistě bílé štěně. Dokonce i když by byl jeden z rodičů celo-bílý. Barevný solid vyprodukuje barevné solid jedince nebo barevné jedince s bílými znaky.
- Dva barevní solid rodiče vyprodukují jen barevné solid potomky.
- Při spojení barevného solid jedince a barevného jedince s bílými znaky bude polovina štěňat barevných solid a polovina barevných s bílými znaky.
- Při spojení barevný jedinec s bílými znaky a bílého jedince bude stejný poměr jedinců bílých a barevných s bílými znaky.
- Ve skutečnosti každý barevný jedinec s bílými znaky bude produkovat barevné s bílými znaky bez ohledu na to, jakou barvu má protějšek.
- Dva barevní jedinci s bílými znaky vyprodukují čtvrtinu potomků barevných solid, polovinu potomků barevných s bílými znaky a čtvrtinu celobílých.
- Žíhaná štěňata vzniknou pouze v případě, že jeden z rodičů je žíhaný nebo bílý jedinec nesoucí žíhání. Pokud alespoň jeden nese žíhaný gen a to v barvách žíhaná, žíhaná s bílými znaky, černá s žíháním nebo černá s žíháním a bílými znaky – pouze tehdy mohou dále předat žíhaný gen svým potomkům. Výjimka je pouze bílý jedinec nesoucí žíhání, aniž by na sobě nesl viditelně žíhaný znak.
- Dva nežíhaní jedinci nemohou nikdy vyprodukovat žíhaná štěňata.
- Pokud se spojí černý jedinec s pálením, trikolór, černý s žíháním či černý s žíháním a bílými znaky s bílým jedincem potomci budou mít vždy jednu z těchto čtyř barev.

Vydáno v srpnu 2008

Autor: Tracey Butchart

Ilustroval: Duncan Butchart

Přeloženo v srpnu 2018

by Sandra Evil Wild Hyena